

Dosarul nr. 3ra-1038/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: R. Berdilo)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Nica împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 06 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La data de 22 iunie 2018, Valeriu Nica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a activat în cadrul organelor afacerilor interne începând cu 02 ianuarie 1990 până la 22 august 2007, prin ordinul Direcției generale resurse umane a MAI nr. 109 EF. din 30 august 2007 fiind concediat din organele afacerilor interne.

A menționat că s-a adresat la Ministerul Afacerilor Interne cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea și includerea în vechimea de muncă a perioadei în care a activat în funcția de polițist al Batalionului Serviciului Pază și Escortă, cu avantaje. Cererea a fost satisfăcută prin ordinul nr. 96 din 20 martie 2018 al Ministerului Afacerilor Interne.

La 10 mai 2018, s-a adresat la Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere pentru introducerea modificărilor în valoarea vechimii în muncă și recalcularea cuantumului pensiei. Prin răspunsul nr. 6029 din 07 iunie 2018, pârâta a refuzat în satisfacerea cererii

prealabile.

Consideră că refuzul în recalcularea cuantumului pensiei este ilegal și neîntemeiat, or, conform art. 33 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996, vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de serviciu.

De asemenea, potrivit pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, se acordă următoarele înlesniri - două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

A invocat că, condițiile prevăzute de normele sus-citate sunt întrunite în cazul lui, pârâta neîntemeiat refuzând calcularea vechimii în muncă cu înlesniri și recalcularea cuantumului pensiei.

Reclamantul a susținut că, efectuând serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în perioada 08 august 1997 – 22 august 2007, a fost supus riscului sănătății și vieții, având contact direct cu persoanele contagioase, bolnavi psihic, infectați cu HIV, tuberculoză și alte maladii periculoase și respectiv, are dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Valeriu Nica a solicitat declararea ca fiind ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale în recalcularea cuantumului pensiei nr. 6029 din 07 iunie 2018 și obligarea pârâtei să efectueze recalcularea cuantumului și achitarea diferenței pensiei, luându-se în considerare recalculul vechimii în muncă efectuat de Ministerul Afacerilor Interne pentru perioada efectuării serviciului de la 08 august 1997 până la 22 august 2007 în funcția de polițist al Batalionului serviciului de pază și escortă al DP Chișinău, începând cu 01 septembrie 2007.

Prin hotărârea din 06 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către Valeriu Nica a fost admisă integral și a fost considerat neîntemeiat răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru cu nr. 6029 din 07 iunie 2018. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze lui Valeriu Nica cuantumul pensiei, începând cu 01 septembrie 2007, luându-se în considerare recalculul vechimii în muncă efectuat de Ministerul Afacerilor Interne pentru perioada 08 august 1997 - 22 august 2007, calculată cu înlesnirea de două luni vechime pentru o lună de serviciu pentru activitatea în cadrul batalionului serviciului de pază și escortă al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău. A fost obligată Casa

Națională de Asigurări Sociale să achite lui Valeriu Nica diferența sumei rezultată din pensia recalculată neprimită în raport cu pensia primită, începând cu 01 septembrie 2007.

Prin decizia din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că Valeriu Nica are confirmată vechimea totală în serviciu de 30 ani, 1 lună și 10 zile în cadrul MAI, inițial din vina organului cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei fiindu-i stabilită eronat o pensie mai mică, fapt ce denotă netemeinicia refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale în recalcularea vechimii în muncă.

Or, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală, în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

La data de 18 iunie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și pronunțarea unei noi decizii.

La data de 18 iulie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs motivat împotriva deciziei din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

Consideră că este ilegală recalcularea vechimii în muncă a intimatului, efectuată de către Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun. Chișinău prin confirmarea nr. 6721 din 02 mai 2018, deoarece ordinul nr. 96 din 20 martie 2018 al MAI, în baza căruia a fost eliberată confirmarea, contravine actelor normative în vigoare și nu poate produce efecte juridice. Or, Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 nu conține prevederile prevăzute în ordinul MAI, iar pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din această hotărâre prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume, în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Astfel, a indicat că două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu provizoriu, precum este indicat în ordinul emis de MAI.

Prin referința depusă la 29 iulie 2019, Valeriu Nica a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al

Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 12 iunie 2019, iar recursul nemotivat a fost depus la 18 iunie 2019, în interiorul termenului prevăzut de lege.

Decizia redactată integral din 12 iunie 2019 a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 10 iulie 2019 (f.d. 103).

Astfel, recursul motivat depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la 18 iulie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu